

Ett helvete på jorden

[Tibet: tibetaner] Från en hemlig ed och en demonstrationsmanifestation till "ett helvete på jorden". I tibetanen Bagdros personliga reportagebok berättar han om straffet för den tibetanska kampen för självständighet och mänskliga rättigheter; om tortyren och misshandeln under sin tid som politisk fånge i Tibets fångelser.

Den 24 februari 1988 lämnade den då 20-åriga munken Bagdro och nära 200 andra munkar Ganden-klostret i Lhasa för att delta i Mölnam, en veckolång tibetansk bönefestival. Undertvå månader tid hade det kinesiska Kommunistpartiet planerat festivalen och hotat med fängelsestraff för de munkar som inte avsåg delta och bedyra religionsfrihet och mänskliga rättigheter. Men innan Bagdro och de övriga munkarna gav sig iväg svor de en hemlig ed inför Palden Lhamo och Dachmen Chögyal, två beskyddande gudomligheter, att de skulle offra sina liv "om det krävdes för att demaskera kommunistens ansikte".

Först vid 18 års ålder, efter att Bagdro hade bestämt sig för att bli munk, började han vinna insyn i sin egen kultur, bli medveten om dess politiska situation och förstå hur det tibetanska samhället hade fungerat tidigare. Efter att ha läst Dalai Lamas självbiografi "Mitt land och mitt folk", som han hade fått av två amerikanska turister vilka besökt klostret, stod det slutgiltiga vägvalet klart. "Från denna bok och skrifterna insåg jag att tibetanerna under kinesiskt styre inte hade några mänskliga rättigheter. Jag förstod också att det var dags för mig som munk utan ansvar för hustru eller barn att göra något för Tibet, även om det betydde att offra mitt liv", skriver Bagdro i sin bok "Ett helvete på jorden" som nyligen har översatts till svenska och ges ut av bokförlaget Pocky.

Redan två år senare kom Bagdros kamp för Tibet att beröva honom friheten. Den 5

mars, under Mölnamfestivalens sista dag förenades upp emot fyra tusen munkar i den planerade demonstrationsmanifestationen för ett självständigt Tibet. Även tusentals tibetaner slöt upp i protestaktionerna som slogs ned med öppen eld av kinesiska polisstyrkor. Många människor blev skjutna och skadade. Samma ödesdigra eftermiddag dödades en kinesisk polisman.

Drygt en månad senare greps Bagdro, anklagad för att ha varit inblandad i polismannens död och för att ha lett

Den tibetanske munken Bagdro är på besök i Stockholm för att berätta om sin bok. Den handlar bl.a om hans upplevelser från fångelser i Tibet.

demonstrationen. Han fördes till Gutsa interneringsanstalt öster om Lhasa. Under de närmsta dagarna följde förhör kantade av brutal tortyr och misshandel som syftade till att tvinga fram en bekännelse. Stundom ledde den olidliga hungern och törsten Bagdro att dricka sin egen urin och äta tyget från sina kläder. "Efter en månad klarade jag inte av situationen längre, så jag erkände att jag slagit en polis med en järnstång", skriver Bagdro.

Den följande skenrättegången – en av de mest betydelsefulla och mest omskrivna rättegångarna i Tibet på tio år – dömdes Bagdro till ett tre år långt fängelsestraff som han avtjänade i Drapchi-fängelset i Lhasa. Även fem av hans vänner som deltagit i demonstrationen dömdes till fängelse och dödsstraff. "Vi blev åter svårt misshandlade efter att våra domar hade lästs upp. De slog oss med gevärskolvar och knytnävar och sparkade oss. Vid det här laget såg vi ut och kände oss som lik."

Den 18 april 1991 frigavs Bagdro och flydde kort därefter till Indien och den tibetanska exilregeringen i Dharamsala. Efter flera månader på sjukhus och åtta månaders specialbehandling i Paris återvände hälsansom fängelseåren brutit ned. Därefter påbörjade Bagdro sin internationella frihetskamp för Tibet, "alltid bärande i mitt hjärta den svåra situationen för tibetanerna i Tibet och mina vänner som fortfarande sitter i fångelse".

Text: Lisa Monique Söderlindh

Foto: Malcolm Fallenius